

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Психологія війни»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	5 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: вивчення навчальної дисципліни «Психологія війни» має на меті сформувати у майбутніх лікарів-психологів фундаментальних знань про психологію терористичних актів та воєнних дій в сучасному світі; оволодіти знаннями щодо особливостей виникнення та впливу колективної психічної травматизації суспільства у наслідок війни; ознайомити з базовими поняттями військової психології; навчити здійснювати першу психологічну допомогу населенню під час та після війни; сформувати навички професійної психогієни лікаря-психолога у роботі з населенням та військовослужбовцями під час та після війни.

Завдання:

- дати знання про предмет, методи, завдання та основні поняття психології війни;
- ознайомити студентів з теоретичними основами та динамікою перебігу соціально-психологічних процесів у період війни;
- вивчити психологічну сутність, чинники, загрози проявів сучасного тероризму та воєнних дій
- ознайомлення з сучасними концепціями психології війни;
- навчити розрізняти феномени пропаганди та інформаційної війни, ментальної агресії та психологічної війни;
- розкрити проблему колективної травми суспільства у наслідок війни;
- ознайомлення студентів з основними психологічними проблемами військовослужбовців;
- сформувати навички надання першої психологічної допомоги населенню під час та після війни;
- сформувати навички психогієни професійної діяльності лікаря-психолога у роботі з військовослужбовцями та населенням, яке постраждало в наслідок війни.

Результати навчання

ПРН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для цільової аудиторії.

ПРН 5. Визначати обсяг, порядок, характер і тактику заходів надання медико-психологічної допомоги (включно з реабілітаційною) у складі мультидисциплінарних команд з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.

ПРН 6. Розробляти моделі, стратегії та програму надання медико-психологічних послуг доцільного формату роботи (індивідуального або групового). Здійснювати психоконсультативну, психокорекційну та психотерапевтичну допомогу.

ПРН 8. Визначати та супроводжувати осіб, яким надається медична, психологічна та медико-психологічна, в т.ч. екстренна та кризова допомога зокрема учасникам бойових дій, членам їхніх родин, внутрішньо переміщеним особам та населенню України з інших груп ризику, постраждалих внаслідок війни (особи похилого віку, діти, біженці тощо).

ПРН 10. Знаходити необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати, систематизувати та оцінювати інформацію, застосовувати її для оптимізації фахової медико-психологічної практики.

ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- загальну характеристику війн та їх класифікацію.
- психологічну сутність, чинники, загрози проявів сучасного тероризму та воєнних дій
- поняття тероризму та організація інформаційно-психологічної протидії.
- особливості виникнення та впливу колективної травматизації суспільства унаслідок війни;
- суть поняття «інформаційна війна», основні методи та форми ведення цієї війни;
- специфіку відмінностей між пропагандою та інформаційною війною, ментальною агресією та психологічною війною;
- роль і значення інформаційно-психологічних операцій в інформаційному просторі України в контексті збереження психічного та психологічного здоров'я громадян;
- основні засади надання першої психологічної допомоги населенню під час та після війни;
- принципи психогігієни професійної діяльності лікаря-психолога у час війни.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- аналізувати причини виникнення військових та терористичних дій.
- Застосовувати у професійній діяльності сучасні концепції військової психології;
- здійснювати грамотну психологічну оцінку бойових дій.
- розробляти просвітницькі матеріали та програми щодо протистояння агресивним інформаційним впливам, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість;
- виявляти готовність до надання консультативної допомоги особам, що зазнали негативних змін у свідомості, самосвідомості та поведінці у наслідок війни;
- проводити психологічну просвіту та психопрофілактику в контексті негативного інформаційного впливу на психічне здоров'я населення та війська.
- надавати першу психологічну допомогу населенню під час та після війни;
- застосовувати техніки психогігієни професійної діяльності лікаря-психолога у роботі з населенням, яке постраждало у наслідок війни та військовослужбовцями.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

- Психологія війни: предмет, завдання, основні поняття.
- Особливості і протікання конфліктів у біполярному та пост біполярному світі
- Загальна характеристика війн та їх класифікація.
- Психологічна сутність, чинники, загроза проявів сучасного тероризму та воєнних дій
- Психологія травми війни. Наслідки та способи профілактики.

- Типи інформаційних війн. Особливості професійної діяльності психолога в умовах різних типів інформаційної війни.
- Особливості перебігу психічних процесів у ході військової діяльності.
- Психологічна експертиза в процесі військової діяльності
- Діяльність психолога в сфері військової психології
- Індивідуально-психологічні особливості військовослужбовців в роботі лікаря-психолога.
- Перша психологічна допомога постраждалим у надзвичайних ситуаціях внаслідок військових конфліктів
- Психогієна професійної діяльності лікаря-психолога у роботі з військовослужбовцями та населенням, яке постраждало у наслідок війни.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтом із метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.

ФК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.

ФК 8. Здатність до здійснення медико-психологічних інтервенцій.

ФК 10. Здатність надання медико-психологічної допомоги, в т.ч. екстренної при психоемоційному стресі, життєвих кризах, суїцидальних намірах: розпізнавання випадків, що потребують невідкладної психологічної допомоги і вибір тактики надання допомоги.

ФК 14. Здатність до здійснення психоосвітньої (психоедукація) і психопрофілактичної роботи серед населення та медичних працівників.

ФК 16. Здатність дотримуватись деонтологічних принципів та етичних норм роботи лікаря-психолога.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Глущенко Микита Олексійович – викладач кафедри психології та філософії

Дарійчук Матвій Дмитрович - викладач кафедри психології та філософії
Осіпенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач